

‘Hardvochtiger is niet denkbaar’: lezers over het euthanasieproces in Gent

Druk overleg tijdens het euthanasieproces van Tine Nys in Gent. Beeld Bas Bogaerts

Het euthanasieproces in Gent maakt veel gedachten en emoties los. Ook bij onze lezers. Een selectie uit de talrijke inzendingen.

◆ Exclusief voor abonnees door **LEZERS** 28 januari 2020, 18:06

IEDEREEN VERLIEST

Het proces is een pijnlijke zaak voor zowel de dokters als de familie. Het was beter geweest als een commissie een goed uitgewerkt verslag kon voorleggen aan de familie waarom Tine Nys euthanasie aanvraag. Nu zitten zowel de familie, die hoopte op een psychisch herstel van Tine, als de dokters, die dachten goed gehandeld te hebben, in een lastige situatie. Iedereen verliest. De wetgever moet met betere (opvolgings-)procedures komen. Het is een schandalige fout van de wetgever die nu artsen en families wanhopig maakt. Ons land wou vooraan lopen in ethische kwesties, maar was incapabel bij het opstellen van een goede procedure. Dit is een blamage voor een moderne rechtsstaat.

Anton Rosseel

KEUZEVRIJHEID

Ik ben overtuigd van de keuzevrijheid van het individu. Wat nu gebeurt, is een georchestreerd proces waar de tegenstanders gretig gebruikmaken van het wanbegrip, verdriet en schuldgevoel bij de familie. Het boezemt mij angst in dat dit zal worden aangegrepen om de wet af te zwakken. Het is een schande en een terugkeer naar de tijd dat inderdaad alleen zelfdoding voor het individu mogelijk was. We kunnen niet genoeg herhalen dat het tot de laatste seconde de keuze van de patiënt is om te stoppen of door te gaan. Kanttekening: waarom vervolgt men de artsen niet die weigeren door te verwijzen als zij zelf niet meewerken aan het recht op euthanasie?

Ginette Cretel

ONBEGRIP BIJ PSYCHISCH LIJDEN

Een kankerpatiënt kan na jaren strijden euthanasie vragen en krijgen. Geestelijk lijden kunnen zo weinig mensen zich voorstellen. Vandaar het onbegrip voor euthanasie bij psychisch lijden. Daarnaast begrijpt men niet hoe moeilijk psychische problemen te behandelen zijn. Wat werkt wanneer je je een beetje slecht voelt, werkt niet (meer) als je depressief bent. De psychologie is nog een vrij jonge wetenschap. Voor veel problemen zijn er gewoon geen oplossingen. Tine had vooral pech dat ze geen kanker had. De maatschappij begrijpt haar pijn niet, begrijpt niet waarom ze zich niet meer liet behandelen en waarom ze uitbehandeld was. Na jarenlange katholieke plicht je miserie te dragen, moet je je enorm verantwoorden als je je uit je miserie wilt bevrijden.

Evelyne Eeckeloo

SCHIJNPROCES

Mijn vader overleed aan ALS in 2000, twee jaar voor de euthanasiewet. Hoe langer ik dit proces volg, hoe kwader ik word. De enige intentie van dit schijnproces is om de lang bevochten wet op de helling te zetten.

Marc Boudry

MIJLPAAL

Waardig kunnen sterven is een mijlpaal in ons mensenleven. Wanneer je ziek wordt (mentaal en/of fysisch) en daar ondraaglijk voor moet lijden, is in

België euthanasie een volledig aanvaarde oplossing. Ik vind het onmenselijk om onnodig te lijden tot ik crepeer. Laat de beslissing over aan ieder individu en zeker niet aan de familie, want die hebben andere beweegredenen. De huisarts is een vertrouwenspersoon en eventueel je partner/kinderen. Maar laat broer, zus en ouders – tenzij uitdrukkelijk bepaald door diegene die uit het leven wil stappen – daarbuiten.

Henk Lievens

AUTISME

Het proces maakt heel veel bij mij los. Ik ben zelf een vrouw in het autismespectrum. Ik kreeg pas zes jaar geleden een diagnose. Op dat moment ging ik door een diepzwarte periode. Ook voor mij leek de dood meer en meer de enige mogelijkheid om rust te vinden. Maar ik kreeg veel steun en begrip in mijn omgeving. En de juiste hulpverlening. En de kans om een aangepast leven te leiden. Zo ben ik uit het dal geklommen. Op dit moment moet je als mens en zeker als vrouw met een autismespectrumstoornis nog altijd gewoon geluk hebben. Er is nog veel onbegrip en gebrek aan kennis over autisme, in de samenleving maar ook bij hulpverleners. Er bestaan te weinig structurele mogelijkheden om een aangepast leven te leiden. Er hangt zoveel af van toeval. Tine en anderen van wie ik de afgelopen dagen het verhaal leerde kennen, hadden minder geluk. Heel verdrietig is dat.

Naam en adres bekend bij de redactie

IK ALLEEN

Mijn leven is mijn enige exclusieve bezit. Ik alleen kan beslissen over mijn leven, niet de wetgever, niet de rechter, niet een dokter, niet een of andere religieuze vereniging. Het gaat niet alleen over euthanasie maar ook om de beslissing uit het leven te stappen op een menswaardige manier wanneer ikzelf (en niet iemand anders) van oordeel ben dat het leven voor mij best kan eindigen, zelfs al ben ik niet ziek. Door de mens het recht te ontzeggen op een menswaardig levenseinde wordt die gedreven tot zelfmoord. Wat het proces betreft, indien die vrouw uitdrukkelijk de wens heeft uitgedrukt dat ze wilde sterven, moet men die wens respecteren. Familieleden hebben in deze zaak geen zeggingskracht. Indien zou blijken dat de euthanasie op een mensenwaardige manier werd uitgevoerd, moet die arts gestraft.

Willy Peersman

ERG

Ik vind het erg dat het geen punt is voor degenen die deze drie artsen steunen dat psychiaters tegenstrijdige bevindingen hebben over deze case. Als iemand dood wil, moet er niet zomaar op worden ingegaan. Zeker niet als er sprake is van druggebruik en een relatiebreuk. Dan moet er niet meer aan zelfdodingspreventie gedaan worden en hoeft de heisa om de uitbreiding van de wet voor voltooid leven niet, het kan nu al. Ook de administratie is niet zo belangrijk blijikbaar. Ik begrijp de frustraties van haar familie. De euthanasie is bovendien heel onrespectvol uitgevoerd.

Kris Borremans

IETS MOOIS

Ik ben zelf een LEIF-nurse en ik ben zelfstandig verpleegkundige. Telkens als ik een euthanasie assisteer bij een dokter gebeurt dit in een serene sfeer. Het is de wil van een patiënt en nooit opgedrongen door anderen. Ik bekijk het als een wens die in vervulling kan gaan en waar wij hulpverleners mee kunnen helpen. Het is zo belangrijk voor iedereen dat we zelf beslissingen kunnen nemen over ons eigen leven, op een correcte manier. Geef elkaar de vrijheid en het respect om deze beslissing te nemen, het is iets kostbaars, ga er ook zo mee om. Het klinkt raar, maar euthanasie is iets moois. Je maakt er iemand gelukkig mee, het is een laatste wens.

Bieke Poons

INTENSIEF LUISTEREN

Verschillende jaren werkte ik als katholiek pastor in rusthuizen. In die functie heb ik de bestaande wet steeds verdedigd. Met een zekere regelmaat kwam ik mensen tegen die euthanasie overwogen. Ik luisterde altijd intensief en verlangde niets anders dan zonder oordeel recht te doen aan de complexiteit van haar of zijn verhaal. Twee ethische zorgen nam ik mee: dat iemand niet te impulsief deze keuze maakt, en dat familie en vrienden betrokken worden. Een bewuste keuze voor het levenseinde is de meest radicale keuze die iemand kan maken. Al ben je een individu dat zelf heel hard eigen lijden ervaart, de radicale keuze die je maakt grijpt in in het leven van anderen.

Met euthanasie bij psychisch lijden heb ik altijd veel meer moeite dan in geval van fysiek lijden. Als het gaat om louter psychisch lijden is het dus

belangrijk dat de vraag met minstens zoveel zorg en aandacht serieus wordt genomen en behandeld. Het serieus genomen worden is al behandeling die psychisch lijden verzacht. Een goed begeleid proces rond deze opnieuw meest radicale keuze vind ik meer recht doen aan iemands verhaal dan een eenzaam impulsief besluit tot zelfdoding.

Ik zou het sterk vinden mocht de wetgeving hier duidelijk meer tijd voorzien om dit proces toe te laten. Ook hier vind ik het van belang dat familie en vrienden betrokken worden, ook als relaties ernstig verstoord zijn. Dit betekent niet dat familie het laatste woord heeft, integendeel. Mocht de wetgeving dit mee voorschrijven, zou dat sterk zijn. Zou dit door niemand gewenste juridische euthanasieproces toch vruchtbaar kunnen zijn door een gezond ethisch kritisch doordenken van ons omgaan met de huidige wetgeving?

Raf Geurts

ZELFBESCHIKKING

Ik vrees dat er manipulatie achter zit om op die manier de wet terug te draaien. De familie van Tine is in de val getrapt. Dat neemt niet weg dat de wetgever nagelaten heeft om een onderscheid te maken tussen voorwaarden en uitvoering. Ten slotte ben ik van mening dat het zelfbeschikkingsrecht een hoog goed is. Wanneer iemand aan alle voorwaarden voldoet en absoluut zeker weet wat hij of zij wil, dan moeten partners, gezinsleden, familie, vrienden en kennissen dit ook aanvaarden. De euthanasiewetgeving is er gekomen opdat mensen niet hun toevlucht zouden moeten nemen tot een wanhoopsdaad. Recht op waardig sterven.

Anne Rowie

RESPECT

Mijn respect voor de LEIF-artsen is er alleen maar groter op geworden. Hopelijk ziet de jury in waar de schoen wringt en dat wraak nemen nooit een oplossing is om tekorten goed te maken.

Monique Moens

SANCTIE VOOR DE ORDE

De dokters hebben fouten gemaakt. Deze hoeven niet voor assisen te komen. Een sanctie voor de Orde der artsen had volstaan.

Stan Maes

SPIJTIG

Ik vind het spijtig dat zoveel mensen weigeren respect te hebben voor iemands moeilijke keuze om begeleid uit het leven te stappen. Euthanasie is geen fait divers, niet voor de artsen en niet voor de aanvrager. Als er al schuld is in dit proces, dan wel bij diegenen die de familie Nys 'goede' raad gaven om te procederen.

Wim Prové

QUI BONO?

Dit proces is een anachronisme. Euthanasie bestaat al lang genoeg en ondertussen zijn de kinderziekten er zowat uit. Het assisenhof wordt nu misbruikt door de familie van Tine Nys om wraak te nemen op de artsen die haar de kans gaven om een einde te stellen aan haar lijden. En dan vraag ik me af: cui bono? Wie wordt er beter van? Waarom drie artsen die ook maar hun werk doen opzadelen met het trauma van een assisenzaak? Wat is de achterliggende bedoeling. Als je de banden van de burgerlijke partijen met de katholieke lobby nagaat, kun je er eigenlijk maar één conclusie uittrekken: dit is een politiek proces. En dat hoort thuis in het parlement, niet in de rechtbank.

Guillaume Derode

ZELFBESCHIKKING

Er worden meerdere dokters aangeklaagd voor moord omdat ze euthanasie hebben uitgevoerd. Ik spreek als kleindochter van een heel geweldige man. Hij was de strijder in persoon. Hij vocht voor gelijke rechten, voor democratie, voor alles wat de wereld beter moest maken. Maar vooral voor vrijheid. Toen werd hij ziek en naar het eind van zijn leven ging het niet meer. Heel bewust koos hij voor euthanasie. Ik zou het mij niet kunnen voorstellen hoe ellendig zijn leven nu zou zijn, mocht hij deze keuze niet kunnen maken hebben. De dokters die euthanasie uitvoeren hebben de juiste papieren ingevuld. Dat ze nu aangeklaagd worden vind ik echt ziekelijk. Er

zijn zoveel mensen die zich niet goed voelen en er moeten mensen blijven die euthanasie kunnen en durven uitvoeren.

Mensen die de toestemming en juiste papieren hebben om euthanasie te mogen uitvoeren zouden niet aangeklaagd mogen worden voor moord.

Helena Vanhenden

RASHOMON-EFFECT

Het heen-en weergetrek op het proces maakt het onmogelijk om de feiten op een rijtje te zetten. Het voelt een beetje aan als een Rashomon-effect waar er twee verschillende kijken op dezelfde gebeurtenissen voor problemen zorgen. Dat dit gebeurt bij een geval van euthanasie, wat altijd een uitheemse medische handeling zal zijn door haar omgang met de dood, hoeft niet te verbazen. Ondanks de voorgestelde vooruitgang die het opnemen van euthanasie als medische handeling zou veroorzaakt hebben toont het proces misschien terecht aan dat het laatste woord er rond nog niet gezegd is. Of een fijner wettelijk een ethisch kader na het proces de problemen met de euthanasiewetgeving zal oplossen, daarvan ben ik niet van overtuigd.

Casper Steuperaert

NEDERIGHEID

Dit proces had natuurlijk niet moeten plaatsvinden. De reden dat dit toch gebeurt, is volgens mij dat de opvolgingscommissie haar job niet heeft gedaan. Geen enkel probleempje in deze twintig jaar dat de euthanasiewet bestaat? Ergens moest de druk van de ketel natuurlijk. Ik heb steeds het gevoel gehad dat deze wet te veel een paradepaardje is van bepaalde partijen en personen.

Laten we de zaak sereen bekijken, het is van het grootste belang. Laten we ophouden met die steriele vijandschap tussen gelovigen en vrijzinnigen. Dat baat niemand. Laat beide partijen wat nederigheid aan de dag leggen. Ethische problemen los je zo maar niet op met een wet. Wat een illusie.

Guy Van Holsbeke

NIEMAND

Euthanasie gaat enkel de vrouwen en mannen op de lijdensweg en/of in het sterfbed. Niemand kan daar een mening over hebben. Niemand mag daar een mening over hebben. Omdat enkel de vrouwen en de mannen op de lijdensweg en/of het sterfbed weten wat er gaande is en het lijden voelen. Het moeten ondergaan. Er is geen dilemma want ze kiezen de best mogelijke oplossing in de gegeven omstandigheden.

Het dilemma ontstaat wanneer buitenstaanders oordeel vellen over onbekenden in onbekende situaties en hun visie willen opdringen. Iedereen zou zich moeten schikken naar hun mensbeeld. Zo voegen ze lijden toe aan wat al ondraaglijk is. Zo maken ze de taak van artsen extra lastig.

Die stellen vast dat hun patiënt aan het einde van de weg staat. Wie daar een oordeel over formuleert spreekt zonder weten, zonder de patiënt te hebben onderzocht of gevolgd.

Dat artsen hiervoor naar de rechtbank moeten is onbegrijpelijk en onaanvaardbaar. De rechters hadden zich onbevoegd moeten verklaren. Wat ze ook zijn. Tine en enkel Tine kon met kennis van zaken oordelen. Haar artsen hebben de vastberadenheid van Tine op de proef gesteld. Meer konden ze niet doen.

In deze zaak oordelen is ook Tine veroordelen. Vanop een veilige afstand vinden dat ze maar moest verder knokken. Hardvochtiger is niet denkbaar.

Jean-Claude Vanderpoorten, Halle